

Groningen, 10 december 1996.
Nr.96/19.162/50, RMM.

GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE GRONINGEN

Verzonden: 16 DEC. 1996

Beslissen bij dit besluit op de vergunningaanvraag ingevolge de Wet milieubeheer van Friesland Dairy Foods te Leeuwarden.

1. AANVRAAG EN PROCEDURE

Aanvraag vergunning

Op 1 juli 1996 ontvingen wij een brief van Friesland Dairy Foods te Leeuwarden, gedateerd 27 juni 1996. Hierbij wordt een vergunning als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer (revisievergunning) gevraagd voor een inrichting voor de ontvangst en verwerking van melk tot kaas en voor de verwerking van wei tot dikwei. Deze inrichting, Frico Kaas Marum, is gevestigd aan de Noorderringweg 33 te Marum op de percelen kadastraal bekend gemeente Marum, sectie F, nummers 2351 en 2353. Bij brief van 19 augustus 1996, ref. mil/RvG heeft Friesland Dairy Foods de aanvraag om vergunning op een aantal onderdelen aangevuld.

De inrichting valt onder de categorie 9.3 onder c ('inrichting voor het concentreren van melk of melkproducten door middel van indamping met een waterverdampingscapaciteit ten aanzien daarvan van 20.000 kg per uur of meer') van bijlage 1 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer. Gedeputeerde Staten zijn bevoegd op de aanvraag te beslissen.

Gevolgd procedure ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Wet milieubeheer (Wm).

Wij hebben voor deze aanvraag en de daarop te baseren beschikking de in afdeling 3.5 en Afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht en hoofdstuk 13 van de Wet milieubeheer (Wm) voorgeschreven procedure gevolgd.

Overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 8.6 en 8.7 van de Wet milieubeheer en de artikelen 3:17 en 3:19, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht hebben wij exemplaren van de aanvraag om vergunning en de daarbij behorende stukken verzonden aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Marum en de Regionaal Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne.

Binnen de daarvoor gestelde termijn (art. 3:24, lid 1, Awb) van terinzagelegging (08/11/96 t/m 05/12/96) zijn bij ons college geen hedenkingen tegen het ontwerp van dit besluit ingebracht, Tevens is er geen verzoek gedaan tot het houden van een gedachtenwisseling over het ontwerp van het besluit (art. 3:25, lid 1, Awb).

Bij brieven van 18 september 1996, nr. 10.347b en c, RMM hebben wij het college van burgemeester en wethouders der gemeente Marum en de Regionaal Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne in de gelegenheid gesteld ons over de aanvraag te adviseren. Wij hebben ter zake geen advies ontvangen. Ook ten aanzien van het ontwerp-besluit hebben wij geen reacties ontvangen.

2. GRONDEN VAN DE BESLISSING

Algemeen

Sinds 1918 is de zuivelfabriek gevestigd op de huidige lokatie. Vanaf de oprichting tot 1970 had de fabriek de naam Coöperatieve Zuivelfabriek Zuidelijk Westerkwartier. Na 1970 heeft een aantal fusies in de zuivelindustrie plaatsgevonden. De Coöperatieve Zuivelfabriek Zuidelijk Westerkwartier ging in eerste instantie deel uitmaken van het DOMO concern, Op dit moment is het één van de produktielokaties ten behoeve van kaas van Friesland Dairy Foods. Door de fusies en daardoor de sluiting van andere bedrijven, is de produktie op deze lokatie gegroeid. Momenteel kent Frico Kaas Marum o.a. de volgende onderdelen: Melkontvangst en opslag, centrifugelokaal en opslag, kaasmakerijen 1, 2 en 3, kaaspakhuis, wei-indamper, afvalwaterzuivering, kantoren, kantine en bedrijfslaboratorium, ketelhuis en werkplaatsen. In het bedrijf zijn 110 mensen werkzaam.

Op dit moment beschikt de inrichting over een oprichtingsvergunning ingevolge de Hinderwet. Deze vergunning is verleend op 1 augustus 1949. Tussen 1951 en 1991 is een vijftal wijzigingsvergunningen verleend. Daarnaast is een zesde wijziging gemeld. Na de inwerkingtreding van de Wet milieubeheer (1 maart 1993) heeft nog melding van een wijziging van de kaasopslag plaatsgevonden. Naar onze mening is de huidige vergunningensituatie onoverzichtelijk. Mede gelet op de uitkomst van de sanering ingevolge de Wet geluidhinder en het bedrijfsmilieuplan van Frico Kaas Marum is actualisatie in het kader van de Wet milieubeheer gewenst. De nu voorliggende aanvraag om vergunning heeft dan ook betrekking op de gehele inrichting met een capaciteit van 1000 ton melkaanvoer per dag, de produktie van 1.20 ton kaas per dag en het indampen van 40 ton wei per uur.

Doelgroepenbeleid

Met een aantal bedrijfstakken, dat daarvoor door de rijksoverheid is geselecteerd, worden in overleg met andere betrokken overheden afspraken gemaakt over de uitwerking en implementatie van integrale milieutaakstellingen, die gelden voor de jaren 2000 en 2010. Deze taakstellingen zijn ondertussen voor verschillende bedrijfstakken, waaronder de zuivelindustrie (waartoe Frico Kaas Marum behoort), vastgelegd in intentieverklaringen.

Belangrijk uitgangspunt bij deze doelgroepaanpak is dat bedrijven de door hun veroorzaakte belasting op het milieu middels de stand der techniek reduceren. Het opstellen van bedrijfsmilieuplannen, milieuprogramma's en jaarrapportages maakt onderdeel uit van deze doelgroepaanpak.

Per brief van 21 november 1995 heeft Frico Kaas Marum ons een bedrijfsmilieuplan (BMP) aangeboden. Dit BMP heeft een looptijd van 4 jaar (1995-1998). In het BMP zijn maatregelen beschreven die door Frico Kaas Marum zijn of zullen worden getroffen gedurende de looptijd van het BMP. Deze maatregelen zijn onderverdeeld in zekere, onzekere en voorwaardelijke maatregelen. Jaarlijks zal door Frico Kaas Marum aan ons worden gerapporteerd over de uitvoering van dit BMP.

In het BMP zijn de volgende maatregelen als zekere maatregelen genoemd.:

- vervangen halon handblussers (1997-1998);
- vervangen brander stoomketel (1996);
- uitvoeren van een afvalpreventie quick-scan (1995);
- uitvoeren van nader onderzoek bodem (1995);
- uitvoeren geluidreducerende maatregelen RMO losplaats (1995);
- uitvoeren geluidmaatregelen koeltoren (1997);

- aanpassen ammoniakkoelinstallatie i.v.m. CPR 13 (1995);
- invoeren procedures milieuzorg (1996-1997).

Op grond van de Intentieverklaring uitvoering milieubeleid zuivelindustrie moeten wij ons, nadat wij hebben ingestemd met het BMP, inzetten om bij de vergunningverlening voor de inrichting het geaccordeerde plan in acht te nemen. Per brief van 7 maart 1996 (Nr. 95/19.699/a/10/B.6, RMM) hebben wij, onder voorbehoud ten aanzien van de Inhoud van het niet bijgevoegde bedrijfsenergieplan en het bijbehorende toetsingsadvies van de NOVEM, ingestemd met de inhoud van het BMP van Frico Kaas Marum.

Bij de beoordeling van de aanvraag om vergunning zullen wij dan ook rekening houden met de uitvoering van de bovengenoemde zekere maatregelen.

Beoordeling van de aanvraag

Thans volgt een beoordeling van de aanvraag aan de hand van de artikelen 8.8 t/m 8.10 van de Wet milieubeheer. In eerste instantie worden daarbij op grond van artikel 8.8, lid 1, van de Wet milieubeheer de volgende aspecten betrokken:

- a. de bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting daarvoor gevolgen kan veroorzaken;
- b. de gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken;
- c. de redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen, zowel met betrekking tot de inrichting als met betrekking tot het gebied waarin de inrichting is gelegen;
- d. ingebrachte adviezen en bedenkingen met betrekking tot de aanvraag om vergunning;
- e. de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken, te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen.

Op grond van artikel 8.8, lid 2, van de Wet milieubeheer moeten wij bij de beoordeling van de aanvraag rekening houden met de volgende aspecten:

- f. het provinciaal milieubeleidsplan;
- g. richtwaarden die op basis van Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer gelden.

Artikel 8.8, lid 3, van de Wet milieubeheer geeft aan welke aspecten bij de beoordeling in acht moeten worden genomen. De aspecten die hier worden bedoeld zijn:

- h. grenswaarden die op basis van Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer gelden of die voortvloeien uit Hoofdstuk 5 van de Wet geluidhinder (milieukwaliteitseisen);
- i. zogenaamde instructieregels op basis van artikel 8.45 van de Wet milieubeheer en op grond van de provinciale milieuverordening;
- j. bindende ministeriële aanwijzing met betrekking tot de aanvraag op grond van artikel 8.27 van de Wet milieubeheer.

Artikel 8.9 van de Wet milieubeheer stelt dat:

- k. bij de beslissing op de aanvraag er geen strijd ontstaat met **regels die** met betrekking tot de inrichting gelden, gesteld bij of krachtens de Wet milieubeheer, danwel bij of krachtens de in artikel 13.1, tweede lid, genoemde wetten.

Bovengenoemde punten a t/m k worden hieronder behandeld.

ad a. De bestaande toestand van het milieu.

De inrichting is gelegen op het industrieterrein aan de noordzijde van het dorp Marum. Aan de zuidzijde van het bedrijf ligt de bebouwde kom van Marum en aan de westzijde ligt een begraafplaats. Aan de noord- en oostzijde wordt het bedrijf omgeven door agrarisch gebied met verspreide woonbebouwing. De autosnelweg A7 Groningen-Drachten ligt aan de noordzijde op ca. 300 meter afstand.

ad b. De gevolgen voor het milieu, die de inrichting kan veroorzaken.

- * lucht: De afgassen van de stoomketels worden geëmitteerd naar de lucht. Daarnaast kan de afvalwaterzuivering als een potentiële bron voor geurhinder worden aangemerkt.
- * geluid: Op grond van de regelgeving van de Wet geluidhinder moet Fríco Kaas Marum worden aangemerkt: als een 'grote lawaaimaker' (ook wel A-inrichting genoemd). Dit vereist dat de inrichting moet zijn gelegen op een gezonde industrieterrein. Op 20 augustus 1991 hebben wij een zone rond het terrein van Fríco Kaas Marum vastgesteld. Binnen deze zone ligt een aantal woningen binnen de 55 dB(A)-contour. Er is sprake van een saneringssituatie.
- * veiligheid: Het gebruik van ammoniak als koelmedium geeft een bepaald risico voor wat betreft de externe veiligheid. Daarnaast vindt er binnen de inrichting opslag plaats van potentieel (milieu)gevaarlijke stoffen, zoals reinigingsmiddelen, smeeroïlen en gassen.
- * bodem: Binnen de inrichting hebben potentieel bodemverontreinigende activiteiten plaatsgevonden. Een inventariserend bodemonderzoek is in 1994 uitgevoerd.
- energie: De gevolgen voor het milieu die verband houden met het gebruik van energie moeten wij bij de beslissing op de aanvraag betrekken. Hierbij kan worden opgemerkt dat Fríco Kaas Marum onderdeel **uitmaakt van een** branche waarmee door de overheden een meerjarenafspraak energie-efficiency (MJA) is afgesloten.
- afval: Afvalstoffen, die binnen de inrichting ontstaan, zijn o.a. zuiveringslib, afgewerkte olie, gevaarlijk afval en gemengd afval.
- lozing en riolering: Op 1 maart 1996 zijn wetswijzigingen van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren in werking getreden. Dit heeft tot gevolg dat voor de meeste lozingen op rioleringen (ook wel indirecte lozingen genoemd) alle nadelige gevolgen voor het milieu op grond van de Wet milieubeheer kunnen worden gereguleerd. Binnen de inrichting van Fríco Kaas Marum vindt eerst lozing plaats op de riolering.
- verkeer en vervoer: Bij de beslissing op een aanvraag dienen wij ook de zorg voor de heperking van de nadelige gevolgen voor het milieu van het verkeer van personen of goederen van en naar de inrichting te betrekken. De aanvoer van melk en de afvoer van kaas en ingedikte wei vindt plaats per as. Daarnaast vindt er transport van personen plaats.

ad c. De redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen.

Door het opvoeren van de bezetting van de produktielijnen zal in de toekomst de verwerking met circa 20% kunnen stijgen. Als voorwaarde hiervoor geldt dat de capaciteit van de indampers of van het voor-indikken van de wei moet worden uitgebreid.

Een tweede ontwikkeling is dat op termijn de verwerking van melk van 6 naar 7 dagen per week zal worden opgevoerd.

ad d. De adviezen en bedenkingen

Zoals hiervoor in de considerans reeds aangegeven hebben wij geen adviezen of bedenkingen ontvangen,

ad e. Mogelijkheden tot bescherming van het milieu.

* lucht: Binnen de inrichting vindt de opwekking van stoom plaats middels een tweetal stoomketels. Eén ketel voorziet in de dagelijkse behoefte en de tweede dient als reserve. Alleen tijdens onderhoud en inspectie van de reguliere ketel wordt deze laatste in gebruik genomen. Voor beide ketels geldt dat de emissie van stikstofdioxiden (NO_x) moet voldoen aan het Besluit emissie-eisen stookinstallaties milieubeheer B (BEES B). Voor de ketels geldt op dit moment: dat de NO_x -emissie niet meer mag bedragen dan 500 mg/Nm^3 , uiterlijk 1 januari 1998 gaat een emissie-eis gelden van 150 mg/Nm^3 . Tevens geldt er op grond van BEES B een meet- en rapportageverplichting van de NO_x -emissie. Voor een verdere inhoudelijke toetsing aan REES B verwijzen wij naar 'ad k. Strijd met algemene regels'. Ten aanzien van het geuraspect kan het volgende worden opgemerkt, Op 29 maart 1995 heeft de Tweede Kamer ingestemd met een wijziging in het geurbeleid. Vanaf dat moment wordt- als algemeen uitgangspunt gehanteerd het voorkomen van (nieuwe) hinder. Daarvan afgeleid is de volgende beleidslijn te geven:

- * als er geen hinder is, zijn maatregelen niet nodig;
- * als er wel hinder is, worden maatregelen op basis van het alara principe afgeleid;
- * mate van hinder kan onder andere worden bepaald via een belevingsonderzoek, hinderenquete, klachtenregistratie etc.
- * de mate van hinder die nog acceptabel is, wordt vastgesteld door het bevoegd bestuursorgaan.

De van de inrichting deel uitmakende afvalwaterzuiveringsinstallatie (AWZI) moet worden aangemerkt als een potentiële bron voor geur. In de AWZI wordt het binnen het bedrijf ontstane afvalwater aerob gezuiverd. Deze AWZI is sinds 1991 in bedrijf en beschikt over een voldoende capaciteit om de afvalwaterstroom, afkomstig van het bedrijf, goed te kunnen verwerken. De afgelopen jaren is er volgens Frico Kaas Marum geen sprake geweest van geurhinder veroorzaakt door de AWZI. Ook middels onze eigen klachtenregistratie zijn over de periode 1991-1996 geen klachten met betrekking tot geur van deze installatie terug te vinden. Wij concluderen dan ook dat er geen sprake is van geurhinder veroorzaakt door de AWZI en dat maatregelen dan ook niet noodzakelijk zijn.

* geluid: Op 20 augustus 1991 hebben wij een geluidszone rond het industrieterrein van Frico Kaas Marum vastgesteld. De zone is bij Koninklijk Besluit op 10 oktober 1991 goedgekeurd. Op het moment van zonevaststelling ondervonden 28 woningen een geluidbelasting van meer dan $55 \text{ d\%}(A)$ etmaalwaarde. Deze saneringssituatie werd veroorzaakt door het bedrijf van Frico Kaas Marum. Tijdens het opstellen van het saneringsprogramma is op grond van geactualiseerde gegevens berekend dat nog slechts 3 woningen een hogere geluidbelasting hadden dan $55 \text{ dB}(A)$. Frico Kaas Marum, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Marum en de Regionaal Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne hebben ingestemd met het door ons op 15 maart 1994 vastgestelde saneringsprogramma.

In het saneringsprogramma zijn de volgende maatregelen vastgesteld: voor 1 januari 1995 moeten voor de RMO-pompen (bron 9) zodanige voorzieningen zijn getroffen dat het bronvermogen met $5 \text{ dB}(A)$ wordt verminderd en daardoor niet meer bedraagt dan $92 \text{ d\%}(A)$;

uiterlijk 1 juli 1998 of zoveel eerder als in het BMP wordt vastgelegd, moeten aan de koelinstallatie (condensors, bron 14) zodanige voorzieningen getroffen zijn dat het maximale bronvermogen is verminderd met 10 dB(A). Het bronvermogen bedraagt dan maximaal 96 dB(A).

Deze maatregelen bewerkstelligen dat na sanering voor alle saneringswoningen de maximaal toelaatbare gevelbelasting van 55 dB(A) niet meer wordt overschreden. Het bereiken van de maximaal toelaatbare gevelbelastingen wordt als hoofddoelstelling beschouwd. Er kan evenwel van het saneringsprogramma worden afgeweken, mits wordt aangetoond dat de vervangende maatregelen akoestisch gelijkwaardig zijn aan de in het programma opgenomen maatregelen.

Teneinde toekomstige uitbreiding aan de noordzijde van het bedrijfsterrein mogelijk te maken is op 4 juli 1995 door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer een maximaal toelaatbare gevelbelasting voor de woning Noorderringweg 39 vastgesteld van 58 dB(A).

Uit de aanvraag blijkt dat deze woning na uitvoering van het saneringsprogramma een gevelbelasting heeft van 54 dB(A) etmaalwaarde. In de geluidvoorschriften hebben wij de huidige geluidbelasting vastgelegd. Na uitvoering van het saneringsprogramma gaan de maximale waarden, zoals overeengekomen in dit programma, gelden als maximaal toegestane waarden. De in het BMP genoemde zekere maatregelen zijn in overeenstemming met de maatregelen in het saneringsprogramma. Deze hebben wij dan ook in de voorschriften vastgelegd. De termijn van aanpassing van de koelinstallatie hebben wij aangepast aan de in het BMP vastgelegde planning. Dit betekent dat deze maatregel voor 1 januari 1998 dient te worden getroffen, hetgeen inhoudt dat de maatregelen uit het saneringsprogramma met ingang van deze datum zijn geïmplementeerd.

Tot slot is de geluidbelasting van het verkeer van en naar de lokatie van Frico Kaas Marum nog getoetst aan de Circulaire 'Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer' van de Minister van VROM (29 februari 1996, nr. MBG 96006131). Gemiddeld wordt de inrichting door 73 vrachtwagens per dag bezocht: 44 gedurende de dagperiode (07.00-19.00 uur), 16 in de avondperiode (19.00-23.00 uur) en 13 in de nachtperiode (23.00-07.00 uur) Van een overschrijding van de maximale grenswaarde van L_{Aeq} 65 dB(A) voor de gevels van de langs de aanvoertroute

gelegen woningen, veroorzaakt door het verkeer van en naar Frico Kaas Marum, zal geen sprake zijn. Wel zal naar verwachting de voorkeursgrenswaarde van L_{Aeq} 50 dB(A) gedurende de dag-, avond- en nachtperiode worden overschreden. Het treffen van bronmaatregelen, bijvoorbeeld door het beperken van het aantal verkeersbewegingen, of door het treffen van geluidwerende maatregelen in de overdrachtsweg (hiervoorheeld met schermen) achten wij in deze situatie echter redelijkerwijs niet uitvoerbaar. Aangezien de maximale grenswaarde niet wordt overschreden hebben wij geen aanvullende eisen gesteld aan het vrachtverkeer van en naar de inrichting.

veiligheid: Op 23 november 1988 is door de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen de tweede druk van de richtlijn CPR-13 gepubliceerd. Deze richtlijn betreft het vervoer, opslag en toepassing van ammoniak. Vanaf dat moment wordt deze richtlijn bij vergunningverlening ten behoeve van ammoniakkoelinstallaties gehanteerd. Voor oudere installaties, van voor 1988, leidt strikte toepassing van de CPR-13 veelal tot afkeur.

Dit wordt, gezien de reeds lang veilig gebleken bedrijfstijd van veel van deze installaties en het economisch belang, niet wenselijk geacht. Op 18 maart 1996 is door dezelfde commissie een aanvullende richtlijn 'Intreekeuring ammoniakkoelinstallaties' vastgesteld. Deze aanvullende richtlijn is op 12 april 1996 gepubliceerd in de Staatscourant. De intreekeuring kan worden toegepast bij koelinstallaties met ammoniak als koudemiddel, die gebouwd zijn voor 23 november 1988 en die niet voldoen aan de in CPR-13 geformuleerde constructie-eisen. Na het doorlopen van de intreekeur wordt het veiligheidsniveau van een dergelijke installatie beschouwd als zijnde gelijkwaardig aan het niveau van CPR-13 installaties, Frico Kaas Marum beschikt een ammoniakkoelinstallatie, met een inhoud van 2000 kg ammoniak, van voor 1988. In het BMP en de aanvraag om vergunning is aangegeven dat in 1995 en 1996 aanpassingen zijn of zullen worden uitgevoerd aan de installatie. Doel van deze aanpassingen is om de installatie op een adequaat veiligheidsniveau, vergelijkbaar met CPR-13, te brengen, Toetsing of dit niveau ten aanzien van de constructie-eisen daadwerkelijk zal worden bereikt, kan plaatsvinden door het uitvoeren van de intreekeur. De verplichting daartoe hebben wij dan ook in de voorschriften opgenomen.

Voor wat betreft de opslag van (milieu)gevaarlijke stoffen blijkt uit de aanvraag om vergunning dat de opslag van natronloog, salpeterzuur en het reinigingsmiddel K-500 in tanks van 15 m³ plaats vindt. Deze tanks zijn dubbelwandig en voorzien van lekdetectie. Deze opslag is conform de richtlijn CPR 15-2 'Opslag gevaarlijke stoffen, chemische afvalstoffen en bestrijdingsmiddelen in emballage, opslag in grote hoeveelheden' ingericht, Daarnaast vindt er opslag plaats van chemicaliën in emballage, Deze centrale opslag dient te voldoen aan de richtlijn CPR 15-1 'Opslag gevaarlijke stoffen in emballage, opslag van vloeistoffen en vaste stoffen (0-10 ton)'. Beide richtlijnen hebben wij opgenomen in de voorschriften.

- **bodem:** In opdracht van Frico Kaas Marum is in juli 1994 een inventariserend bodemonderzoek uitgevoerd op het terrein van de inrichting. Dit onderzoek werd uitgevoerd in het kader van het doelgroepenbeleid en de vrijwillige deelname aan de operatie 'Bodemsanering in bedrijf zijnde bedrijfsterreinen (BSB)'. Dit onderzoek kent echter een tekortkoming waardoor het slechts deels kan fungeren als zogenaamd nul-onderzoek ten behoeve van de Wm-vergunning. Naar onze mening is er onvoldoende gezocht naar een mogelijke verontreiniging van de bodem door het zware metaal kwik. Over het algemeen werd kwik vroeger in de laboratoria van zuivelfabrieken gebruikt voor de conservering van melkmonsters voor de bepaling van vet- en eiwitgehalten van melk. Tevens is ons bekend dat in destijds veelal minder zorgvuldig met afvalstoffen werd omgegaan. Rij veel zuivelfabrieken worden dan ook bodemverontreinigingen, veroorzaakt door kwik, aangetroffen. Wij zijn daarom van mening dat het inventariserend onderzoek op dit punt moet worden aangevuld. Wij hebben dan ook een voorschrift hiertoe opgenomen. Uit het inventariserend onderzoek is in ieder geval gebleken dat op diverse lokaties binnen de inrichting de bodem is verontreinigd. Er zijn overschrijdingen van de interventiewaarden voor met name minerale olie en vluchtige aromaten geconstateerd. Om de saneringsnoodzaak te bepalen werd aanbevolen om voor vier lokaties, te weten de gedempte pasveersloot, de voormalige benzinepomp, de voormalige dieselpomp en de voormalige opslag smeermiddelen en stookolie, nader onderzoek uit te voeren, Met- uitzondering van de gedempte pasveersloot heeft begin 1995 voor de overige drie lokaties een nader onderzoek plaatsgevonden. De mate en omvang van verontreiniging bij de voormalige benzinepomp en de opslag van olie en smeermiddelen nabij het ketelhuis is zodanig dat de sanering van de grond en het grondwater noodzakelijk is. Er is echter bij deze twee locaties geen

actueel risico voor de mens, het milieu en de verspreiding in de omgeving aanwezig. De eventuele sanering is dan ook niet urgent. Voorafgaand aan de sanering moet een saneringsplan worden opgesteld. Dit plan moet door ons worden goedgekeurd voordat met de betreffende saneringen kan worden begonnen. Het ontbreken van (goedkeuring voor) een saneringsplan kan gevolgen hebben ten aanzien van mogelijke toekomstige houwactiviteiten op de betreffende delen van de inrichting.

- energie: In de Circulaire van de ministers van Economische Zaken en Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu 'Omgaan met energievoorschriften in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer is beschreven op welke wijze het energie-aspect in de Wm-vergunning moet worden opgenomen. De Circulaire maakt onderscheid tussen bedrijven behorende tot branches die een meerjarenafspraak energie-efficiency (MJA) zijn aangegaan en bedrijven behorende tot branches waarmee geen MJA is afgesloten. Voor de zuivelindustrie is een MJA afgesloten, Op grond van de afspraken tussen het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de ministers van Economische Zaken en VROM toetst het NQVEM de door bedrijven, in het kader van het MJA, ingediende plannen.

Door Frico Kaas Marum zijn een energiebesparingsplan (EBP) en bedrijfsenergieplan (BEP) opgesteld. Het EBP en BEP zijn ter beoordeling ingediend bij het NQVEM. Naar aanleiding van opmerkingen van het NQVEM heeft aanpassing van de eerder ingediende plannen plaatsgevonden. Het verbeterde exemplaar van het BEP maakt deel uit van de aanvulling op de aanvraag van 19 augustus 1996. Op 11 september 1996 heeft Frico kaas Marum ons laten weten dat het EBP en BEP door het NOVEM zijn goedgekeurd. Afschriften van de betreffende brieven hebben wij ontvangen, Frico Kaas Marum heeft daarmee aan de verplichtingen van het MJA voldaan. Er is voor ons dan ook geen aanleiding om voorschriften met betrekking tot het aspect energie, aanvullend op de in de eerdergenoemde circulaire aanbevolen voorschriften, op te nemen.

- afval: In november 1995 is in opdracht van Frico Kaas Marum een onderzoek uitgevoerd naar de preventiemogelijkheden op het gebied van waterverbruik, afval- en afvalwaterstromen. Dit 'quick-scan' onderzoek was in het BMP reeds aangekondigd. Ten aanzien van het aspect afval geeft de quick-scan aan dat het van belang is om een afvalstoffenregistratiesysteem op te zetten. Dit moet een volledig inzicht geven in de omvang van de verschillende afvalstoffen, emissies en de daarbij behorende kosten. Aan de hand van de registratieresultaten zouden eventueel reductiedoelstellingen kunnen worden geformuleerd. Bij het stellen van voorschriften hebben wij aansluiting gezocht bij de bovenstaande aanbeveling.

- lozing op riolering: Het overgrote deel van het afvalwater, dat ontstaat binnen de inrichting, wordt geloosd op en gezuiverd in de eigen afvalwaterzuivering van Frico Kaas Marum. De volgende stromen worden echter geloosd op de gemeentelijke riolering:

- afvalwater van de toiletgroepen in de kantoren en bij de kantine;
- afvalwater van de kantine;
- afvalwater van de douches in de centrale kleedruimte;
- afvalwater van het laboratorium.

Ten aanzien van deze laatste afvalwaterstroom kan worden opgemerkt dat deze, door het steeds meer toepassen van instrumentele analyses, geringer in omvang is geworden. Gevaarlijke en schadelijke (vloei)stoffen worden als gevaarlijk afval verzameld en gescheiden afgevoerd. In principe komen deze niet in het afvalwater terecht. Alleen sterk verdunde restanten van de overige bepalingen worden met het spoelwater geloosd op de gemeentelijk riolering. Op grond van de instructieregeling lozingsvoorschriften milieubeheer (op grond van artikel 8.45 Wm) moeten in deze Wm-vergunning eisen worden gesteld aan de lozing op het openbare riool en de door een

openbaar lichaam beheerd zuiveringstechnisch werk. Bij Frico Kaas Marum heeft dit betrekking op de lozing op het gemeentelijk riool. Wij hebben daarom voorschriften opgenomen ter bescherming van de goede werking van het rioolstelsel en rioolwaterzuiveringsinrichting en ter bescherming van de kwaliteit van het oppervlaktewater.

- verkeer en vervoer: Het landelijke- en provinciale beleid ten aanzien van verkeer is gericht op de beperking van de uitstoot van stoffen en verzuring, de verbetering van de bereikbaarheid van bedrijven en de beperking van ruimte beslag. In de provincie Groningen is het verkeersbeleid vooral gericht op het in en nabij de stad Groningen terugdringen van autokilometers. Voor de doelgroep industrie is geen specifiek beleid geformuleerd.
In de aanvulling (dd. 19 augustus 1996) op de vergunningaanvraag van FDF Marum is het aantal vervoersbewegingen ten behoeve van de aanvoer van melk en de afvoer van melkproducten weergegeven. Gelet op de aard van de transportbewegingen achten wij het nu niet zinvol om hieraan voorschriften, om bijvoorbeeld een (onderzoek naar) reductie van het aantal autokilometers te bewerkstelligen, aan deze beschikking te verbinden.

ad f. Milieubeleidsplan Groningen.

Momenteel geldt voor de provincie Groningen het Milieubeleidsplan 1995-1998. Dit plan bevat het provinciaal beleid ten aanzien van milieu, natuur en landschap. De hoofddoelstelling voor de fysieke omgeving van de provincie Groningen is het streven naar voldoende werkgelegenheid in een voor mens en natuur leefbaar Groningen. De huidige milieukwaliteit wordt als een belangrijke positieve factor gezien, Het beleid is er op gericht deze milieukwaliteit te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Bij de uitvoering van het milieubeleid gaat de provincie primair uit van een brongerichte aanpak, met name uit het oogpunt van preventie en milieurendement. De provinciale vergunningverlening is gericht op een integrale beoordeling en afweging, met toepassing van het Alara beginsel.

In het milieubeleidsplan is in het kader van de brongerichte aanpak weergegeven wat wij van de doelgroep industrie verwachten. Een deel van deze verwachtingen is vanzelfsprekend ook van toepassing op Frico Kaas Marum. Belangrijke punten hierbij zijn:

1. emissiereducerende maatregelen;
2. energiebesparing / efficiencyverbetering;
3. toepassen van preventieve maatregelen ter bescherming van de bodem;
4. beperken van risico's;
5. uitvoering landelijk doelgroepenbeleid / hnnnterrn van bedrijfsmilieuplannen.
6. toepassen van een bedrijfsintern milieuzorgsysteem;

De onder 1 t/m 5 genoemde punten zijn naar onze mening afdoende behandeld onder '2, Gronden van de beslissing', onderdelen 'Doelgroepenbeleid' en 'ad e. Mogelijkheden tot bescherming van het milieu'. Aan de laatste, bedrijfsinterne milieuzorg, zullen wij verderop in deze overwegingen aandacht besteden.

ad g. Richtwaarden die op basis van Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer gelden.

De Besluiten luchtkwaliteit kennen voor een beperkt aantal stoffen immisiegrens- en richtwaarden. Voor Frico Kaas Marum is alleen het Besluit luchtkwaliteit stikstofdioxide van belang. Van een overschrijding van de grens- en richtwaarden uit deze a.m.v.b. is echter geen sprake.

ad h. **Grenswaarden** die op basis van Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer gelden of die voortvloeien uit Hoofdstuk 5 van de Wet geluidhinder.

Zie ad g.

ad i. Instructieregels op grond van artikel 8.45 van de Wet milieubeheer en op grond van de provinciale milieuverordening.

Op grond van artikel 8.45 van de Wet milieubeheer is de Instructie regeling lozingsvoorschriften milieubeheer (stcr. 59, 1996) op de lozing van huishoudelijk afvalwater, via de gemeentelijke riolering, op de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) van toepassing. Volgens deze regeling moeten in de Wm-vergunning voorschriften worden gesteld aan de aard, hoeveelheid en eigenschappen van deze lozing. Daarbij mag de lozing de doelmatige werking van het riool en/of de RWZI niet belemmeren, mag de verwerking van slib niet worden belemmerd en moeten de nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater zoveel mogelijk worden beperkt. Bovenstaande is hiervoor uitgewerkt in ad e 'Mogelijkheden tot bescherming van het milieu', onderdeel 'lozing op riolering' alsmede in de voorschriften. Daarnaast is sinds 1 januari 1994 de provinciale (PMV) in werking getreden. Met ingang van 1 januari 1996 is deze verordening aangevuld met een regeling betreffende bedrijfsafvalstoffen. Het afgeven van de afvalstoffen mag uitsluitend geschieden aan een inzamelaar of rechtstreeks aan een he- of verwerker. Indien de bedrijfsafvalstoffen worden afgegeven aan een inzamelaar mag dit uitsluitend worden gedaan aan een inzamelaar die op een door ons college vastgestelde lijst is vermeld, Als de bedrijfsafvalstoffen rechtstreeks worden afgegeven aan een he- of verwerker is Frico Kaas Marum verplicht:

- de ontvanger (he- of verwerker) een omschrijvingsformulier te verstrekken;
- een begeleidingsbrief voor het transport af te geven;
- alle gegevens met betrekking tot de te ver- of bewerken afvalstoffen te registreren en gedurende drie jaar te bewaren.

Met betrekking tot het registratie onderdeel kan worden verwezen naar het onderdeel 'afval' van ad e 'Mogelijkheden tot bescherming van het milieu' van deze beschikking.

ad j. Ministeriële aanwijzing.

Van een ministeriële aanwijzing, zoals wordt bedoeld in 8.27 van de Wet milieubeheer, is geen sprake.

ad k. Strijd met algemene regels.

Bij onze beslissing op de aanvraag mag geen strijd ontstaan met de volgende algemene regels:

-Be rechtstreeks werkende a.m.v.b. 's voor vergunningplichtige inrichtingen als bedoeld in artikel 8.44 Wm.

Besluit emissie-eisen stookinstallaties milieubeheer B (BEES B): Deze a.m.v.b. is één van de instrumenten waarmee zowel internationaal aangegeven verplichtingen, de EG-richtlijnen als het nationale beleid met betrekking tot verzurende emissies door stookinstallaties zijn geïmplementeerd. Dit besluit beoogt de uitworp van SO₂, NO_x en stof als gevolg van het gebruik van brandstoffen aan banden te leggen en het is rechtstreeks van toepassing op de twee stoomketels van Frico Maas Marum. Op grond van BEES B geldt voor deze ketels een NO_x-emissie van 500 mg/Nm³. Uit metingen blijkt dat ketel 1 wel voldoet aan huidige eis. Van ketel 2, de reserveketel, is dit in verband met het ontbreken van meetgegevens onduidelijk. Wij verwachten evenwel dat ook deze ketel kan voldoen aan de emissie-eis. Op dit moment constateren wij dan ook geen strijd met BEES B.

Uiterlijk 1 januari 1998 geldt een emissie-eis van maximaal 150 mg/Nm^3 . Indien voor deze datum de brander van een ketel eerder wordt vervangen gaat deze norm met ingang van die datum golden. In het RMF is als scenario 4 aangegeven dat de brander van één van de twee stoomketels in 1996 zal worden vervangen. Vanaf dat moment geldt voor deze ketel de nieuwe eis. Door de brandervervanging zal de NO_x -emissie van deze ketel naar

verwachting worden teruggebracht tot circa 70 mg/Nm^3 . Hiermee wordt voor deze ketel voldaan aan de eis van 150 mg/Nm^3 .

Volgens scenario 4 zal, vanaf het moment van aanpassing van de betreffende ketel, de andere ketel blijven fungeren als reserveketel. Deze reserveketel zal dan alleen worden gebruikt als de hoofdketel buiten gebruik is voor onderhoud of inspectie. Volgens Frico Kaas Marum zal dit beperkt blijven tot 14 dagen per jaar, Frico Kaas Marum is dan ook niet voornemens om de reserveketel aan te passen ten behoeve van de emissie-eis die gaat gelden per 1 januari 1998. Het BEES B biedt momenteel echter niet de mogelijkheid om de reserveketel uit te zonderen van de geldende eisen, Indien deze ketel niet wordt aangepast en toch in werking is na 1 januari 1998, is dit in strijd met de algemene regels zoals deze zijn vastgelegd in BEES B. Recentelijk is het 'Ontwerp-Besluit tot wijziging besluiten emissie-eisen stookinstallaties A en B' door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer gepubliceerd (20 september 1996, Stcrt. 1996, 182). Eén van de hierin genoemde wijzigingen kan ook consequenties hebben voor de ketels van Frico Kaas Marum. In de ontwerp-wijziging wordt namelijk aangekondigd dat er onder meer een nieuwe NO_x -eis zal worden ingevoerd voor bestaande gasgestookte installaties met een thermisch vermogen kleiner dan 10 MW. Na verwachting zal voor deze ketels gaan gelden dat, indien na 1 januari 1998 de branders worden vervangen, de NO_x -emissie maximaal 79 mg/Nm^3 mag bedragen.

Tot slot willen wij er op wijzen dat op grond van BEES B, binnen vier weken na het van toepassing worden van een nieuwe emissie-eis, de NO_x -emissie van de betreffende ketel moet worden gemeten. Deze meting dient te voldoen aan de voorwaarden zoals vastgelegd in het BEES B en de Regeling meetmethoden emissie-eisen stookinstallaties milieubeheer B (Stcrt. 1990, 123).

-De wetten als bedoeld in artikel 13.1, lid 2, van de Wm.

Wet bodembescherming: Het Besluit overige organische meststoffen stelt regels aan het verhandelen en toepassen als meststof van zuiveringsslib, compost en zwarte grond. Dit Besluit is niet rechtstreeks van toepassing op inrichtingen maar stelt eisen aan de kwaliteit van de meststof. Bij Frico Kaas Marum komt zuiveringsslib vrij bij de afvalwaterzuiveringsinstallatie. Het gestabiliseerde zuiveringsslib wordt ontwaterd en tijdelijk opgeslagen in slihsilo's. Van daaruit vindt periodiek afvoer plaats naar de landbouw. In de aanvraag is aangegeven dat het slib voldoet aan de eisen zoals zijn vermeld in het Besluit.

Wet milieugevaarlijke stoffen: Het Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten 1995 stelt regels voor de toepassing van bepaalde stoffen. Voor Frico Kaas Marum zijn de regels voor koelinstallaties, waarin CFK's/HCFK's worden toegepast als koudemiddel, en de toepassing van halon als blusgas van belang. Frico Kaas Marum bezit acht koelinstallaties waarop het besluit van toepassing is, een deel daarvan gebruikt nog CFK's als koelmiddel. Voor deze acht installaties geldt dat onderhouds- of installatiewerkzaamheden mogen worden uitgevoerd door erkende instanties (STEK-erkenning) Verder

gelden er nadere regels met betrekking tot de lektheid van koelinstallaties. Deze zijn vastgelegd in de Regeling lektheidsvoorschriften koelinstallaties 1994. Uit het BMP blijkt dat vervanging van de CFK-koelinstallaties, tenzij de technische staat daartoe aanleiding zou geven, vooralsnog niet in planperiode (1995-1998) aan de orde is. Voor de toepassing van halon als blusgas geldt bij bestaande installaties, zoals bij Frico Kaas Marum, dat het opnieuw vullen van halon-blusapparatuur uitsluitend nog is toegestaan met halon verkregen door regeneratie. Uit de aanvraag blijkt dat Frico Kaas Marum beschikt over halon handblussers, met een totale inhoud van 142 kg halon, en automatische halon-blussystemen (inhoud 73 kg). Volgens het BMP vindt vervanging van de halon-handblussers plaats in 1997 en 1998. Vervanging van de automatische blusinstallaties is nog niet aan de orde, indien dit wel het geval zou zijn, mag in de toekomstige situatie geen gebruik meer worden gemaakt van halon.

Door het verlenen van de vergunning ingevolge de Wet milieubeheer ontstaat geen strijd met het Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten 1995. Wet geluidhinder: In artikel 2.4 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit zijn inrichtingen aangewezen die in belangrijke mate geluidhinder kunnen veroorzaken en om die reden in een gezoneerd gebied moeten liggen zoals bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder. Frico Kaas Marum behoort tot één van de genoemde categorieën. Op 20 augustus 1991 hebben wij een geluidszone rond het industrieterrein van Frico Kaas Marum vastgesteld; deze is op 10 oktober 1991 bij Koninklijk Besluit goedgekeurd. Binnen de zonegrens lagen woningen met een geluidbelasting van meer dan 55 dB(A) zodat het verdere saneringstraject, overeenkomstig de Wet geluidhinder, is gevolgd. Bij de opstelling van het saneringsprogramma en de verdere procedure voor de vaststelling van zowel programma als de maximaal toelaatbare gevelbelastingen zijn de artikelen 71 en 72 van de Wet geluidhinder en het Besluit saneringsmaatregelen industrieterreinen Wet geluidhinder van 1982 in acht genomen en is rekening gehouden met de leidraad sanering industrieterreinen van 1986.

Wet verontreiniging oppervlaktewateren: Aan Frico Kaas Marum is op grond van de artikel 1, lid 1, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) op 3 maart 1992 vergunning verleend voor het lozen van biologisch gezuiverd procesafvalwater, koelwater, procescondensaat en hemelwater op het Oude Diep. Dit zijn alle, behoudens de reeds eerder vermelde lozing op de riolering, van de inrichting afkomstige (afval)waterlozingen.

Grondwaterwet: Op 2 september 1986 hebben wij vergunning verleend voor het onttrekken van water aan de bodem voor de lokatie van Frico Kaas Marum. Deze vergunning op grond van de Grondwaterwet (Gww) is verleend onder voorschriften: waarbij het water alleen mag worden gebruikt als koel- en proceswater ten behoeve van de zuivelfabriek. De vergunning is verleend

voor een maximale onttrekking van 750.000 m³/jaar. In de aanvraag om vergunning ingevolge de Wet milieubeheer is aangegeven dat momenteel 150.000 m³/jaar water wordt gewonnen ten behoeve van koeling. Deze situatie is niet in strijd met de eerder verleende Gww-vergunning.

Wij concluderen dat er geen strijd ontstaat met de rechtstreeks werkende a.m.v.b.'s voor vergunningplichtige inrichtingen als bedoeld in artikel 8.44 Wm en de wetten als bedoeld in artikel 13.1, lid 2, van de Wm.

3, OVERIGE ASPECTEN BETROKKEN BIJ DE BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Milieuzorg

In het bedrijfsmilieuplan van Frico Kaas Marum is aangegeven dat door Friesland Dairy Foods op concernniveau een milieubeleidsverklaring is geformuleerd. Op grond van de Intentieverklaring Uitvoering Milieubeleid Zuivelindustrie zal Friesland Dairy Foods voor haar vestigingen milieuzorgsystemen opzetten. De milieu-aspecten van de bedrijfsvoering en onderhoud zullen in 1996-1997 worden beschreven in procedures en werkvoorschriften overeenkomstig het kwaliteitszorgsysteem en het Arbeidsomstandigheden-jaarplan. Certificering van milieuzorg wordt vooralsnog niet nagestreefd door Frico Kaas Marum. ISO 9001-certificering van het kwaliteitszorgsysteem is inmiddels gerealiseerd.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu heeft in oktober 1995 een Circulaire, betreffende bedrijfsinterne milieuzorg als basis voor een andersoortige vergunningverlening en handhaving, uitgegeven. Gekoppeld aan deze Circulaire is de handreiking 'Bedrijfsinterne milieuzorg als basis voor een andere relatie tussen bedrijf en overheden'. Deze handreiking benadrukt het belang van een goed werkend milieuzorgsysteem. Pas dan kan, uit oogpunt van effectiviteit en milieurendement, de frequentie van toezichtactiviteiten afnemen.

Maatregelen in bijzondere omstandigheden

Voorts willen wij er op wijzen dat Hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer de vergunninghoudster verplicht om bij het zich voordoen van een ongewoon voorval, waarbij nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan, maatregelen te treffen om de gevolgen van het voorval te voorkomen danwel te beperken en ongedaan te maken. Tevens moet het ongewoon voorval zo spoedig mogelijk aan het bevoegde gezag worden gemeld, Op grond van artikel 17.2, lid 2, moeten bepaalde gegevens metbetrekking tot het voorval aan de melding worden toegevoegd.

Afsluitende overwegingen.

Wij zijn van oordeel dat voor de onderhavige inrichting en de werking daarvan, zoals voorzien in de voorliggende aanvraag, de gevraagde vergunning ingevolge de Wet milieubeheer kan worden verleend, indien daaraan, in het belang van de bescherming van het milieu, de onderstaande voorschriften worden verbonden,

BESLISSING:

Gelet op het voorgaande en de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, de Wet milieubeheer en het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer en overeenkomstig de door Friesland Dairy Foods te Leeuwarden op 1 juli 1996 ingediende vergunningaanvraag en de daarbij overgelegde bescheiden, besluiten wij :

1. aan Frico Kaas Marum te Marum een vergunning als bedoeld in artikel 8.4 van de Wet milieubeheer te verlenen voor de inrichting voor de ontvangst en verwerking van melk tot kaas en voor de verwerking van wei tot dikwei. Deze inrichting is gevestigd aan de Noorderringweg 33 te Marum op de percelen kadastraal bekend gemeente Marum, sectie F, nummers 2351 en 2353.

- II. te bepalen dat de gehele aanvraag, inclusief de aanvullingen zoals vermeld in de brief van Friesland Dairy Foods dd. 19 augustus 1996, deel uitmaakt van de vergunning, met uitzondering van het hieronder aangegeven onderdeel:
- Bijlage 4 'Bedrijfsenergieplan' uit de oorspronkelijke aanvraag dd. 27 juni 1996 (Deze bijlage is middels de brief van 19 augustus 1996 vervangen door een gewijzigd bedrijfsenergieplan).
111. aan de beschikking zoals bedoeld onder I de navolgende voorschriften te verbinden:

A. AMMONIAKKOELINSTALLATIE

1. De ammoniakkoelinstallatie dient tenminste te voldoen aan hetgeen wordt gesteld in paragraaf 10, 1 'Koelinstallaties met ammoniak als koudemiddel' van de richtlijn CPR 13 van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen, met uitzondering van de constructie-eisen in subparagraaf 10.1.5 'Constructie van koelinstallaties met ammoniak als koudemiddel' (CTR 13 'Ammoniak; Vervoer, opslag en toepassingen', uitgave 1988, tweede druk).
2. Binnen zes maanden na het van kracht worden van de vergunning dient de ammoniakkoelinstallatie door een onafhankelijke deskundige te worden gekeurd volgens de 'Richtlijn voor intreekeuring van het ammoniakvoerende deel van bestaands NH₃-koelinstallaties' van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen ('Intreekeuring ammoniakkoelinstallatie' dd. 18 maart: 1996, gepubliceerd in de Staatscourant van 12 april 1996). Minimaal 1 maand voor de uitvoering van de keuring moet de datum van keuring en de uitvoerende keuringsinstantie schriftelijk worden gemeld aan de directeur van de dienst Ruimte en Milieu van de provincie Groningen.
3. Binnen twee maanden na de uitvoering van de in voorschrift A.2 genoemde keuring dient een rapportage van deze keuring ter goedkeuring te worden aangeboden aan de directeur van de dienst Ruimte en Milieu van de provincie Groningen,

B. OPSLAG VAN GROND-, HULP- EN AFVALSTOFFEN

1. De opslag van reinigingsmiddelen in emballage (met uitzondering van kleine werkvoorraden), de opslag van olie en smeermiddelen, de opslag van afgewerkte olie en de opslag van gevaarlijk afval dienen tenminste te voldoen aan de richtlijn CPR 15-1 van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen (CPR 15-1 'Opslag gevaarlijke stoffen in emballage ; opslag van vloeistoffen en vaste stoffen (0-10 ton)' uitgave J.994, tweede druk) .

2. De inrichting van de bulkopslag van de reinigingsmiddelen in de kelder van de voormalige melkontvangst en de opslag van chemicaliën ten behoeve van de defosfatering van het afvalwater in de afvalwaterzuiveringsinstallatie dient tenminste te voldoen aan de richtlijn CPR 15-2 van de Commissie Preventie van Rampen door Gevaarlijke Stoffen (CPR 15-2 'Opslag gevaarlijke stoffen, chemische afvalstoffen en bestrijdingsmiddelen in emballage; opslag in grote hoeveelheden' uitgave 1991, eerste druk).
3. Vloeibare- en vaste afvalstoffen moeten, in afwachting van verwijdering uit de inrichting, zodanig worden bewaard dat geen bodemverontreiniging kan optreden of verspreiding naar de omgeving kan plaatsvinden,

C. GELUID

1. Aan de RMO-pompen (bron 9 uit het saneringsprogramma) moeten zodanige voorzieningen zijn getroffen dat het bronvermogen niet meer bedraagt dan 92 dB(A).
2. Uiterlijk 1 januari 1998 moeten aan de koelinstallatie (condensators, bron 14 uit het saneringsprogramma) zodanige voorzieningen, of tenminste gelijkwaardige akoestische maatregelen, getroffen zijn, dat het maximale bronvermogen van deze installatie niet meer bedraagt dan 96 dB(A).
3. Het equivalente geluidniveau, veroorzaakt door apparatuur en handelingen die behoort Bij respectievelijk worden uitgevoerd aan deze inrichting, mag bepaald op een hoogte van 5 meter volgens de in het ICG-rapport IL-HR-13-01 gestelde regels de hierna genoemde waarden niet overschrijden:

Referentiepunt 1, voor de noordwestelijke gevel van de woning Kerklaan 15:

	tot 1 januari 1998	vanaf 1 januari 1998
van 07.00 tot 19.00 uur:	55 dB(A)	55 dB(A)
• van 19.00 tot 23.00 uur:	50 dB(A)	50 dB(A)
* van 23.00 tot 07.00 uur:	45 dB(A)	45 dB(A)

Referentiepunt 2, aan de achterzijde van woning Margrietlaan 1:

	tot: 1 januari 1998	vanaf 1 januari 1998
• van 07.00 tot 19.00 uur:	53 dB(A)	53 dB(A)
van 19.00 tot 23.00 uur:	48 dB(A)	48 dB(h)
• van 23.00 tot 07.00 uur:	43 dB(A)	43 dB(A)

Referentiepunt 3, voor de zuid-westelijke gevel van de woning Noorderringweg 17:

	tot 1 januari 1998	vanaf 1 januari 1998
• van 07.00 tot 19.00 uur:	57 dB(A)	55 dB(A)
• van 19.00 tot 23.00 uur:	52 dB(A)	50 dB(A)
• van 23.00 tot 07.00 uur:	47 dB(A)	45 dB(A)

Referentiepunt 4, voor de gevel van de woning Noorderringweg 39:

	tot 1 januari 1998	vanaf 1 januari 1998
• van 07.00 tot 19.00 uur:	60 dB(A)	58 dB(A)
• van 19.00 tot 23 00 uur:	55 dB(A)	53 dB(A)
• van 33.00 tot 07.00 uur:	50 dB(A)	48 dB(A)

De locaties van de referentiepunten zijn weergegeven op bijlage II

4. Het momentane geluidniveau, veroorzaakt door geluidpieken afkomstig van deze inrichting (L_{max}) met uitzondering van de geluidpieken veroorzaakt door het vrachtverkeer op het terrein van de inrichting, mag, gemeten in meterstand 'fast', de in voorschrift C.3 genoemde waarden met niet meer dan 10 dB(A) overschrijden.
5. Door het in werking zijn van de inrichting mag daarbuiten geen trillinghinder worden veroorzaakt.

D. BODEM

1. Binnen zes maanden na het van kracht worden van deze vergunning dient de vergunninghoudster een aanvullend historisch en inventariserend bodemonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid en verspreiding van het zware metaal kwik in de bodem van de inrichting. Op basis van het historisch onderzoek kan worden besloten om het inventariserend onderzoek te beperken tot dat deel van de inrichting waar in het verleden met kwik is gewerkt.
Het onderzoek dient ten minste te voldoen aan de eisen van het 'Bodemonderzoek Milieuvergunningen en BSB met protocol voor gecombineerd bodemonderzoek' (SDU, Den Haag, oktober 1993 ISBN 90-120-81181).
2. Binnen twee maanden na de uitvoering van het in voorschrift D.1 genoemde onderzoek dienen de resultaten van dit onderzoek ter goedkeuring aan de directeur van de dienst Ruimte en Milieu van de provincie Groningen te worden aangeboden.

Ten behoeve van de bedrijfsriolering dient een inspectieplan te worden opgesteld. Delen van het systeem, die uitsluitend schoon hemelwater afvoeren, zijn van dit plan uitgezonderd. In dit inspectieplan moet ten minste worden opgenomen een beschrijving van het systeem, de wijze van inspecteren, de fasering en de planning van de uit te voeren werkzaamheden. Het inspectieplan dient uiterlijk 1 jaar na het van kracht worden van de vergunning ter goedkeuring te worden aangeboden aan de directeur van de Dienst Ruimte en Milieu.

De bevindingen van de inspecties dienen tenminste 3 jaar te worden bewaard en op verzoek van controlerende ambtenaren van de Dienst Ruimte en Milieu te worden getoond. Jaarlijks, voor 1 maart, dient de stand van zaken met betrekking tot het inspectieplan worden overlegd aan de directeur van de dienst Ruimte en Milieu,

4. Bij beëindiging of wijziging van de inrichting dient de vergunninghoudster, na een daartoe strekkend verzoek van de directeur van de Dienst Ruimte en Milieu, binnen 3 maanden na ontvangst van dit verzoek, een representatief onderzoek uit te voeren naar de aard en mate van verontreiniging van de grond en/of het grondwater van hetzij het door de directeur bij het verzoek aan te geven deel hetzij het geheel van het terrein van de inrichting, op een wijze welke identiek is aan de vaststelling van de nulsituatie (Rapport van Oranjewoud 'Inventariserend bodemonderzoek op het bedrijfsterrein van de Friesland Frico Domo te

Marum', projectnummer: 14207-60361, Heerenveen, september 1994 en de aanvulling op grond van voorschrift D.1).

Het onderzoeksplan dient door de directeur te worden beoordeeld voorafgaande aan de uitvoering van het onderzoek. De directeur kan nadere eisen stellen aan de inhoud en uitvoering van het onderzoek.

De resultaten van onderzoek moeten binnen 2 maanden na het bekend worden hiervan worden overlegd aan de directeur,

E. LOZING OP RIOLERING

1. Het is **uitsluitend toegestaan** om afvalwater van de toiletgroepen in de kantoren en hij de kantine, afvalwater van de kantine, afvalwater van de douches in de centrale kleedruimte en afvalwater van het laboratorium in de gemeentelijk riolering te brengen.
2. Het in voorschrift E.1 genoemde afvalwater mag uitsluitend in de gemeentelijke riolering worden gebracht indien door de samenstelling, eigenschappen of hoeveelheid ervan:
 - a. de doelmatige werking van het openbaar riool, een door een bestuursorgaan beheerd zuiveringstechnisch werk, of de bij een zodanig openbaar riool of zuiveringstechnisch werk behorende apparatuur, niet wordt belemmerd;
 - b. de verwerking van slib, verwijderd uit een openbaar riool of een door een bestuursorgaan beheerd zuiveringstechnisch werk, niet wordt belemmerd;
 - c. de nadelige gevolgen voor de kwaliteit van het oppervlaktewater zoveel mogelijk wordt beperkt.
3. Het in voorschrift E.1 genoemde afvalwater dient aan de volgende eisen te voldoen:
 - a. de zuurgraad uitgedrukt als waterstofionen-exponent (pH), moet tenminste 6,5 en mag ten hoogste 10 bedragen;
 - b. de temperatuur mag niet hoger **zijn** dan 30 °C;
 - c. het sulfaatgehalte, uitgedrukt als SO_4^{2-} , mag niet hoger zijn dan 300 mg per liter;
 - d. het chloridegehalte, uitgedrukt als Cl⁻, mag niet hoger zijn dan 400 mg per liter.
4. Binnen zes maanden na het van kracht worden van de vergunning dient de vergunninghoudster voor het laboratorium interne voorschriften op te stellen en/of voorzieningen te treffen om de lozing van afvalstoffen, zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, te beperken. De interne voorschriften en/of een voorstel voor de voorzieningen dienen vooraf ter goedkeuring te worden aangeboden aan de directeur van de dienst Ruimte en Milieu van de provincie Groningen.
5. Afvalwater afkomstig; **van het** laboratorium mag slechts worden geloosd nadat aan de interne laboratoriumvoorschriften is voldaan en/of de aanwezige voorzieningen optimaal zijn benut.

F. RAPPORTAGE / REGISTRATIE AFVALSTOFFEN

De vergunninghoudster dient een afvalstoffenregistratie bij te houden waarin de volgende gegevens opgenomen zijn:

a de aard, herkomst, samenstelling en hoeveelheden (kg of tonnen per tijdseenheid) van de binnen de inrichting ontstane afvalstof- en/of reststoffen.

h, indien de afval-/reststoffen worden afgegeven aan een inzamelaar moet aanvullend op de onder a, genoemde gegevens ook de datum van afgifte van de afvalstof-/reststoffen, die verwijderd worden uit de inrichting, met de daarbij behorende code volgens de landelijke afvalstoffencodelijst, worden geregistreerd.

Bovenstaande gegevens dienen tenminste 3 jaar te worden bewaard en op verzoek van controlerende ambtenaren van de Dienst Ruimte en Milieu te worden getoond.

2. De vergunninghoudster dient jaarlijks voor 1 april een overzicht van de afvalregistratiegegevens, uit voorschrift F.1 van het afgelopen kalenderjaar, aan de directeur van de Dienst Ruimte en Milieu te overleggen. Deze jaarlijkse rapportage dient te worden opgezet in overeenstemming met de directeur voornoemd.

G ENERGIE

1. De vergunninghoudster dient jaarlijks voor 1 april een rapportage over de uitvoering van het bedrijfsenergieplan (BEP) aan de directeur van de Dienst Ruimte en Milieu te overleggen. Deze jaarlijkse rapportage dient te worden opgezet in overeenstemming met de directeur voornoemd. Indien deze jaarlijkse rapportage wordt geïntegreerd in de jaarrapportage betreffende de uitvoering van het bedrijfsmilieuplan (BMP) kan van de bovengenoemde datum van 1 april worden afgeweken.
2. De vergunninghoudster is verplicht om te melden, indien dit zich voordoet, dat de meerjarenafspraken energie-efficiëncy (MJA) voor de zuivelbranche ophoudt te bestaan, respectievelijk dat de vergunninghoudster niet meer wil deelnemen aan de betreffende MJA, Deze melding dient, binnen 1 maand nadat het betreffende besluit is genomen, te worden gedaan aan de directeur van de dienst Ruimte en Milieu van de provincie Groningen.

H. GASFLESSEN

- 1 De in de inrichting aanwezige gasflessen moeten, voor zover zij niet worden gebruikt, worden opgeslagen in de 'Opslag gasflessen' zoals is aangegeven op van de aanvraag deel uitmakende tekening 'Aanvalsplan begane grond/Brandpreventie'. In deze opslag mogen uitsluitend gasflessen worden opgeslagen.
2. Re gasflessen moeten vertikaal zijn geplaatst en zodanig dat zij niet om kunnen vallen en niet zijn blootgesteld aan stralingswarmte.

1. TRANSFORMATOREN

1. Oliebevattende transformatoren moeten deugdelijk zijn beveiligd tegen oververhitting, brand en explosie.
2. Oliebevattende transformatoren moeten zijn opgesteld boven een vloeistofdichte bak of vloer met een opstaande rand, die de gehele inhoud olie ervan moet kunnen bevatten.

IV. Te bepalen dat een exemplaar van deze beschikking zal worden gezonden aan:

1. Friesland Dairy Fonds, Afdeling Milieu, Postbus 1666, 8901 BZ Leeuwarden;
2. Frico Kaas Marum, Noorderringweg 33, 9363 HA Marum;
- 3 de directeur van de dienst Ruimte en Milieu van de provincie Groningen;
4. de regionaal inspecteur van de volksgezondheid voor de milieuhygiëne te Groningen;
5. burgemeester en wethouders van de gemeente Marum.

Groningen, 10 december 1996.

Gedeputeerde Staten voornoemd:

 voorzitter.

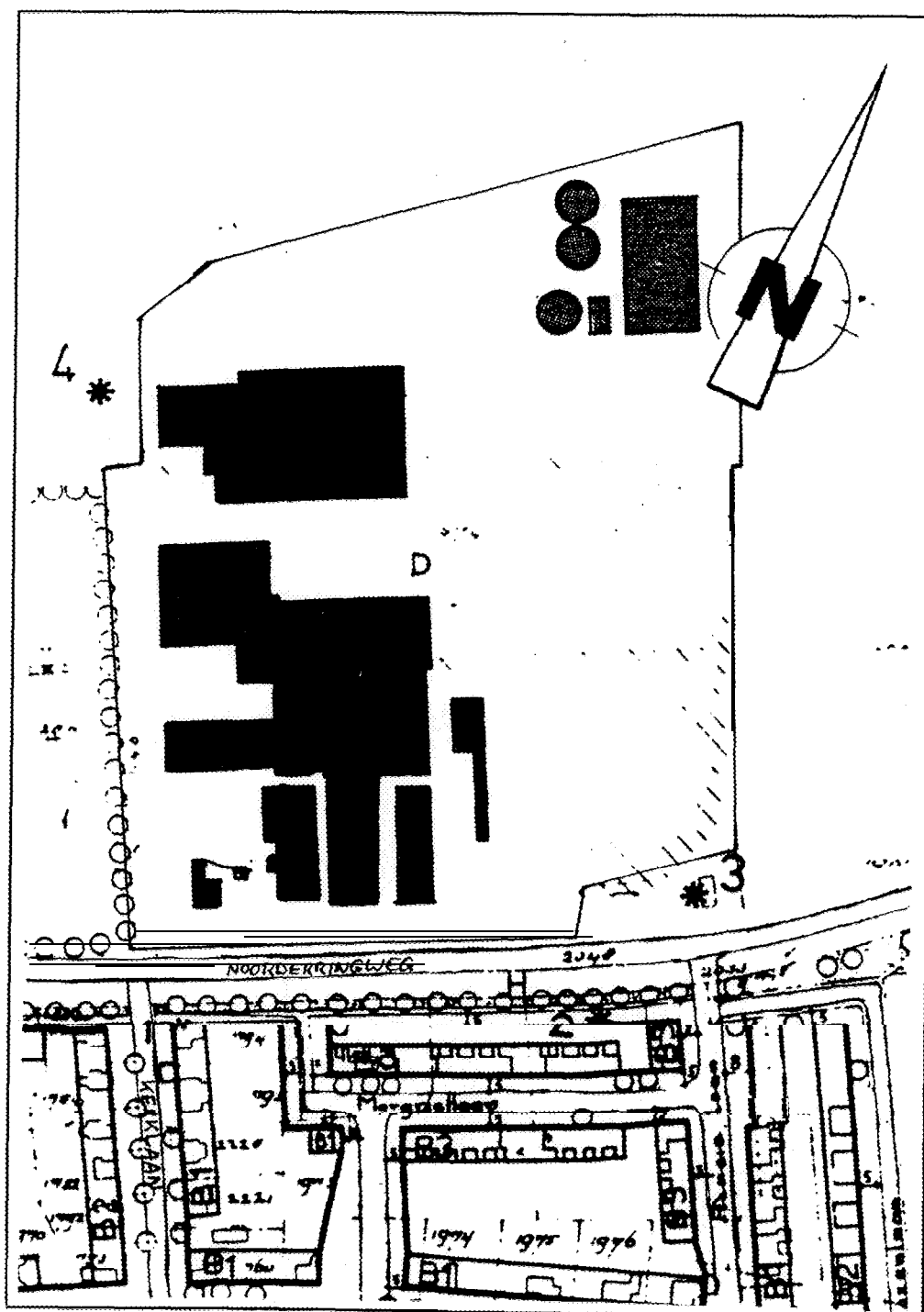
 griffier.

Bijlage I: Begripsomschrijvingen

Hieronder wordt verstaan een nader toelichting op de in deze vergunning genoemde begrippen.

Aanvrager	:	Friesland Dairy Foods te Leeuwarden.
Vergunninghoudster	:	Frico Kaas Marum te Marum.
Ons college	:	Het college van Gedeputeerde Staten van Groningen, p/a de directeur van de Dienst Ruimte en Milieu, postbus 630, 9700 AP Groningen.
De directeur	:	De directeur van de Dienst Ruimte en Milieu, postbus 630, 9700 AP Groningen.
De aanvraag	:	Verzoek van vergunninghoudster van 27 juni 1996 in het kader van de Wet milieubeheer voor Friesland Dairy Foods, Frico Kaas Marum.
Equivalent geluidniveau	:	Het geluidsniveau is in het algemeen over een langere tijdsperiode niet constant, Om een maat van geluidniveau en dus de mogelijke geluidhinder te bepalen wordt gewerkt: met een energetisch gemiddeld geluidniveau over die periode,
Piekgeluidniveau	:	Een maat voor het hoogste momentane geluidniveau, gemeten in de meterstand "fast".
dB(A)	:	Een maat voor de sterkte van geluid, zoals het door de mens wordt waargenomen, ten opzichte van een referentiedruk van 20 uPa.
NOVEM	:	Nederlandse onderneming voor energie en milieu.

Bijlage II: Locaties van de referentiepunten behorende bij voorschrift C.3

* = locatie referentiepunt